

Gäller för: Verksamhet Akutmedicin och geriatrik
Innehållsansvar: Viktoria Forsman, (vicfo), Sjuksköterska
Granskad av: Linnea Gustafsson, (lingu25), Sektionschef
Godkänd av: Jerker Persson, (jerpe3), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-09-16

Giltig till: 2027-09-16

Läkemedel som får ges utan särskild läkarordination – Akutmottagningen Sahlgrenska

Revideringar i denna version

Ändring av dos vid stensmärta

Syfte

Syftet med rutinen är att på ett patientsäkert sätt effektivisera omhändertagandet av patienten och kunna påbörja behandling i väntan på läkarbedömning.

Arbetsbeskrivning

Enligt HSLF-SF 2017:37 får läkemedel utdelas av sjuksköterska enligt skriftliga generella direktiv. Given dos skall dokumenteras och signeras av sjuksköterskan på patientjournalen. **Endast en (1) dos får ges utan läkarordination.** Vid ytterligare behov **skall** läkare kontaktas och ställningstagande till omprioritering av patienten göras. Sedvanlig försiktighet avseende läkemedelsöverkänslighet och kontraindikationer skall tillämpas. För utförlig information se FASS.

Cirkulationsstillestånd

INDIKATION	LÄKEMEDEL	VUXENDOS	KONTRAINDIKATION
Cirk.stillestånd	Inj Adrenalin	Enl A-HLR protokoll	OBS! Endast av personal med A-HLR kompetens
Cirk.stillestånd	Inj Cordarone	Enl A-HLR protokoll	OBS! Endast av personal med A-HLR kompetens

Smärta

INDIKATION	LÄKEMEDEL	VUXENDOS	KONTRAINDIKATION
Lindrig till måttlig smärta VAS 1-3 eller feber	T. Alvedon 500mg Inf Patacetamol 1mg/ml T. Pronaxen 250mg	1 - 2 tabletter å 500mg 1g iv 1 tablett	Paracetamol : Leverinsufficiens. Pronaxen: Astma, tidigare eller nu misstänkt GI sår/blödn. Levercirros, svår hjärt- eller njursvikt eller AK- behandling.
Måttlig till svår smärta VAS 3-5	T. Oxynorm 5mg Inj Morfin 10mg/ml	1 tablett 0,25ml - 0,5ml s.c	Försiktighet vid nedsatt njur och leverfunktion och behandling av äldre
Svår smärta VAS ≥ 5	Inj. Morfin 10 mg/ml	0,25ml - 0,5ml s.c eller i.v	Försiktighet vid nedsatt njur och leverfunktion och behandling av äldre
Känd njur- eller gallstenssmärta	Inj. Ketoralac 30mg/ml	0.5 ml im (15mg)	Grav njur-, lever- eller hjärtsvikt. Ulcus, Obs dygnsdos av NSAID. tex 2 doser av s Diklofenak 50mg hemma kan pat få 1 st dos av Ketoralac
Smärta vid provtagning/ytanestesi	Tapin/ Emla plåster	1 plåster på valt hudområde	Allergi mot lokalbedövningsmedel

Bröstsmärta

INDIKATION	LÄKEMEDEL	VUXENDOS	KONTRAINDIKATION
Kärlkramp	Nitrolingual, spray 0,4mg/dos	1 - 2 doser sublinguallt	cirkulationssvikt, hypotension <100

Huvudvärk

INDIKATION	LÄKEMEDEL	VUXENDOS	KONTRAINDIKATION
Känd migrän utan kräkning ge paket x 1	T. Alvedon 500mg	2 tabletter á 500mg	Paracetamol : Leverinsufficiens.
	T. Pronaxen 250mg	2 tabletter á 250mg po	Pronaxen: Astma, tidigare eller nu misstänkt GI sår/blödn. Levercirros, svår hjärt- eller njursvikt eller AK- behandling.
	T Metoclopramid 10mg Alt R Ondansetron 4mg	1 tablett po 1 tablett po	 OBS EJ till gravida
Känd migrän med kräkningar ge paket x1	Inj Ketoralac 30mg/ml	1ml im eller iv	Ketoralac: Grav njur-, lever- eller hjärtsvikt. Ulcus, Obs dygnsdos av NSAID. tex 2 doser av s Diklofenak 50mg hemma kan pat få 1 st dos av Ketoralac
	R ondansetron 4 mg	1 tablett po	OBS EJ till gravida
	Alt inj Primperan 5mg/ml	2ml iv	OBS om pat fått t primperan och kräcks rådgör med LL
	Inf Ringer-Acetat vb	1000ml	6timmars intervallet ska respekteras

Övrigt

INDIKATION	LÄKEMEDEL	VUXENDOS	KONTRAINDIKATION
Hypoglykemi	Glukos injektion 300mg/ml iv.	30-50 ml iv	OBS! Kontroll av medvetandegrad var 5 e minut
Obstruktiv	Inha Salipra	2,5ml i inhalationsmask	Takyarytmi, Hypertrof kardiomyopati
Allergisk reaktion eller urtikaria	Desloratadin	1 tablett á 5mg po	Allvarligt nedsatt njurfunktion

Illamående, kräkningar	Inj. Ondansetron R Ondansetron T. Primperan 10mg	4mg (2ml) i.v 4mg po 1 tablett á10mg po	Obs EJ Ondansetron till gravida. Försiktighet vid misstanke om GI-blödning eller ileus.
Dyspepsi / gastrit	Tuggtablett Novaluzid Alt Gaviscon oral susp	1-2 tabl po tuggas sönder 10-20ml po	Hyperkalcemi Grav njursvikt
Näsblödning	Nafasolin – Lidocain	Indränkta tamponad nasalt	Ej efter trauma. Allergi mot lokalbedövningsmedel
Enligt "Rutin Vätskebehandling"	Inf. Ringer-Acetat Inf. NaCl 0,9mg/ml	1000 ml Ringer-Acetat 1000 ml NaCl	

Ansvar

Sjuksköterskor som arbetar på Akutmottagning Sahlgrenska ansvarar för att arbeta utefter denna rutin. Vårdenhetschef ansvarar för att rutinen är känd och efterföljs.

Uppföljning, utvärdering och revision

Vårdenhetschef ansvarar för regelbunden uppföljning och utvärdering av verksamhetens rutiner. Revideringsansvarig är innehållsansvarig eller dennes av Vårdenhetschef utsedd ersättare. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControl PRO.

Relaterad information

HSLF-SF 2017:37

Dokumentation

Redovisande dokument ska hanteras enligt sjukhusets gällande rutiner för arkivering av allmänna handlingar.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Akutmedicin och geriatrik

Innehållsansvar: Viktoria Forsman, (vicfo), Sjuksköterska

Granskad av: Linnea Gustafsson, (lingu25), Sektionschef

Godkänd av: Jerker Persson, (jerpe3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9772-1276147733-184

Version: 5.0

Giltig från: 2025-09-16

Giltig till: 2027-09-16